

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет агротехнологій та природокористування
Кафедра садово-паркового та лісового господарства

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ІСТОРІЯ САДОВО-ПАРКОВОГО
МИСТЕЦТВА

Вибірковий

Спеціальність	206 Садово-паркове господарство
Освітня програма	Садово-паркове господарство
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)

2025-2026

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1	Назва ОК	ІСТОРІЯ САДОВО-ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА		
2	Факультет/ кафедра	Агротехнологій та природокористування / садово-паркового та лісового господарства		
3	Статус ОК	Вибірковий		
4	Програма / спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)			
5	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибірових ОК)	Садово-паркове господарство (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти), 206 Садово-паркове господарство		
6	Рівень НРК	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень		
7	Семестр та тривалість вивчення	Денна форма навчання (2 курс, 1 ст). Заочна форма навчання (2 курс)		
8	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів ЄКТС, 150 годин		
9	Загальний обсяг годин та їх розподіл / денна форма навчання	Контактна робота (заняття)		Самостійна робота
		ЛК	ПЗ	
		30	44	
	Загальний обсяг годин та їх розподіл / заочна форма навчання	Контактна робота (заняття)		Самостійна робота
		ЛК	ПЗ	
		2	0	
10	Мова навчання	українська		
11	Викладач	Шерстюк Марина Юрївна, к. біол. наук, доцент кафедри садово-паркового та лісового господарства. Факультет агротехнологій та природокористування		
12	Контактна інформація	Шерстюк М. Ю. / maryna_skliar@ukr.net		
13	Загальний опис освітнього компонента	Метою вивчення дисципліни «Історія садово-паркового мистецтва» є вивчення стилістичних особливостей формування історичних об'єктів ландшафтного мистецтва і теоретичних основ ландшафтної організації та об'ємно-просторової композиції садово-паркових об'єктів. Це є важливою умовою успішної підготовки студентів до виконання		

		графічних проєктних робіт з навчальних дисциплін професійного спрямування («Ландшафтна архітектура», «Озеленення населених місць», «Основи комп'ютерного проєктування», «Садово-паркове будівництво»), курсового і дипломного проєктування. В результаті освоєння дисципліни «Історія садово-паркового мистецтва» студент повинен знати: - історію садово-паркового мистецтва у контексті розвитку світової культури; - особливості ландшафтної архітектури історичних епох; - види (стилі) садів та парків; - ландшафтні прийоми історичних епох; - особливості садово-паркового мистецтва України; - палацово-паркові ансамблі та садибні парки України; - сучасне садово-паркове мистецтво. уміти: - використовувати історичні та теоретичні знання при розробці проєктних рішень; - використовувати особливості ландшафтної архітектури історичних епох; - виявляти риси своєрідності вітчизняного паркобудування, що відрізняють його від західноєвропейських традицій. володіти: - методикою проведення дослідного аналізу найбільш типових для кожного історичного періоду зразків садово-паркового мистецтва, а в окремих випадках – поодиноких унікальних ландшафтних споруд.
--	--	--

14	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Пререквізити: набуття теоретичних знань та практичних навичок за загальними та професійними дисциплінами першого (освітньо-професійного) рівня Постреквізити: Озеленення населених місць, Ландшафтна архітектура, Садово-паркове будівництво
15	Політика академічної доброчесності	Дотримання академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної або наукової діяльності. Порушення академічної доброчесності при вивченні ОК вважаються: академічний плагіат, академічне шахрайство (списування, обман, видавання кимось виконаної роботи за власну), використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: Академічний плагіат – оцінка 0, повторне виконання завдання. Академічне шахрайство – анулювання отриманих балів; повторне проходження оцінювання повторне виконання несамотійно виконаної роботи; Використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи, оцінка 0, повторне проходження підсумкового контролю
16	Посилання на курс у системі Moodle	

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ

НАВЧАННЯ

За результатами вивчення дисципліни студент має досягти наступних програмних компетентностей та результатів навчання:

Загальні компетентності

ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Фахові компетентності

ФК6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства

ФК7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства.

ФК9. Здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садово-паркового господарства.

Програмні результати навчання

ПРН1. Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, національної гідності та патріотизму.

ПРН3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію

ПРН4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.

ПРН16. Демонструвати знання щодо сучасних та новітніх методів проектування, будівництва, експлуатації та підвищення продуктивності зелених насаджень та їх біологічної стійкості, екологічних принципів використання природних ресурсів в умовах урбанізованого середовища.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
лк		пз	с.р	
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Сади стародавнього світу				
Тема 1. Історія розвитку садово-паркового господарства як галузі. Садово-паркове мистецтво стародавнього світу.		3	4	
Тема 2. Садово-паркове мистецтво Стародавньої Греції і Риму		2	3	
Тема 3. Сади Сходу		2	3	
Змістовий модуль 2. Садово-паркове мистецтво Європи – від садів Середньовіччя до пейзажного руху в паркобудівництві				
Тема 4. Сади середньовічної Європи.		2	3	
Тема 5. Сади Відродження		2	3	
Тема 6. Сади Франції. Класицизм і регулярний парк.		2	3	
Тема 7. Виникнення й розквіт англійського пейзажного парку		2	3	
Разом за модулем 1		15	22	
Модуль 2				
Тема 8. Пейзажний рух у Європі впродовж XVIII - на початку XIX ст.		2	3	
Тема 9. Сади Київської Русі, Московської імперії та України		2	3	
Тема 10. Сади та парки Китаю. Зв'язок садів з плануванням міста (Пекін). Сади Японії. їх типи та основні риси. Сад Риоандзі в Кіото. Ikebana. Бонсай. Нівакі.		2	3	

Змістовий модуль 3. Ландшафтне мистецтво другої половини XIX – початку XXI ст				
Тема 11. Розвиток палацо-паркового будівництва в Україні у другій половині XVIII – першій половині XIX ст. Олександрія і Софіївка –найвизначніші садові ансамблі України.		3	4	
Тема 12. Особливості ландшафтного мистецтва другої половини XIX – початку XX ст.		2	3	
Тема 13. Світове садово-паркове мистецтво XX століття.		2	3	
Тема 14. Ландшафтне мистецтво у XXI ст.		2	3	
Разом за модулем 2		15	22	
Усього		30	44	

6. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Історія розвитку садово-паркового господарства як галузі. Садово-паркове мистецтво стародавнього світу. Характерні відмінності садово-паркового мистецтва від інших видів мистецтв. Сади і парки Стародавнього Світу в країнах Близького Сходу	4
2	Тема 2. Садово-паркове мистецтво Стародавньої Греції і Риму. Вивчення історичних прикладів садово-паркового мистецтва стародавньої Греції та стародавнього Риму. Сади римських вілл.	3
3	Тема 3. Сади Сходу. Сади і парки в країнах Близького Сходу (Асирія, Персія, Індія). Сади мусульманського Сходу в епоху Середньовіччя	3
4	Тема 4. Сади середньовічної Європи. Монастирські сади. Лабіринт. Сади замків та їх зв'язок з оточуючим середовищем.	3
5	Тема 5. Сади Відродження. Вивчення садово-паркового мистецтва епохи Відродження в Італії на прикладах міських та заміських вілл.	3
6	Тема 6. Сади Франції. Класицизм і регулярний парк. Садово-паркове мистецтво Франції XVI- XVII ст. Творчість Андре Ленотра. Ансамблі Во ле Віконт, Версаль та Бельведер.	3
7	Тема 7. Виникнення й розквіт англійського пейзажного парку. Вивчення особливостей планування пейзажних парків Англії.	3
8	Тема 8. Пейзажний рух у Європі впродовж XVIII - на початку XIX ст. Пейзажні парки Західної Європи і Америки XVIII-початку XIX століття Творчість архітекторів Рептона, Кента, Броуна.	3
9	Тема 9. Сади Київської Русі, Московської імперії та України. Садівництво Стародавньої Русі. Монастирські сади Києва. Гатчинський парк. Павловський парк.	3
10	Тема 10. Сади та парки Китаю і Японії. Зв'язок садів з плануванням міста (Пекін), їх типи та основні риси. Сад Риоандзі в Кіото. Ікебана. Бонсай. Нівакі.	3
11	Тема 11. Розвиток палацо-паркового будівництва в Україні у другій половині XVIII – першій половині XIX ст. Олександрія і Софіївка – найвизначніші садові ансамблі України.	4

12	Тема 12 . Особливості ландшафтного мистецтва другої половини XIX – початку XX ст. Вулиці, сквери, громадські сади.	3
13	Тема 13. Світове садово-паркове мистецтво XX століття. Вивчення тенденцій сучасного садово-паркового мистецтва країн Європи. Роботи Роберто Б. Маркса в Бразилії.	3
14	Тема 14. Ландшафтне мистецтво у XXI ст. Міжнародні фестивалі ландшафтного дизайну, виставки, комерційні парки. Етнографічні парки, сафари - парки, лінійні – парки, сади на дахах.	3
Разом		44

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основні традиційні елементи теорії Художнього садівництва. Значення теорії і практики в садівництві. . Моделі та макети. Пропорційність та рівновага	15
2	Тема 2. Методи регулярного планування садів. Основні принципи. Класична посадка дерев та кущів. Стилiстика партерних квітників. Естетика партерного мистецтва. Співвідношення окремих частин і форм.	15
3	Тема 3. Розбивка садів пейзажного типу. Система натуралізму. Основні правила пейзажної розбивки. Закономірності розміщення насаджень. Використання водних басейнів.	15
4	Тема 4. Сучасні основи садово-паркового господарства. Проблеми озеленення населених міст в нових умовах. Композиції зелених насаджень. Садово-паркові ландшафти.	15
5	Тема 5. Садівництво в країнах стародавнього сходу. Семітські сади. Персидські сади. Арабський тип садів. Сади великих моголів Індії. Сади класичного Єгипту. Стародавні Китайські сади.	16
Разом		76

3. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Кількість годин	Методи навчання(які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ПРН1. Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, національної гідності та патріотизму. ПРН4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.				
×	Пояснювально-репродуктивні методи: лекція, розповідь-пояснення, бесіда, спрямовані на вирішення ціннісно-орієнтованого змісту навчального матеріалу (в контексті	11	робота з підручниками, посібниками, матеріалами мережі Інтернет; ілюстрація, демонстрація, виконання	10

	професійних завдань) Використання платформи Moodle, Kahoot, Learning App Zoom під час змішаної форми навчання. Зразки пагонів голонасінних, шишок голонасінних; гербарій пагонів покритонасінних в облистяному стані та в безлистому стані; зразки насіння деревних видів. Карти ареалів основних лісотвірних видів. Експозиційні стенди зі зразками пагонів, шишок, насіння. Таблиці, схеми, рисунки, слайди.		самостійних робіт тощо	
ПРН16. Демонструвати знання щодо сучасних та новітніх методів проектування, будівництва, експлуатації та підвищення продуктивності зелених насаджень та їх біологічної стійкості, екологічних принципів використання природних ресурсів в умовах урбанізованого середовища.				
	<i>Пояснювально-репродуктивні методи:</i> лекція, розповідь-пояснення, бесіда, спрямовані на вирізнення ціннісно-орієнтованого змісту навчального матеріалу (в контексті професійних завдань) Використання платформи Moodle, Kahoot, Learning App Zoom під час змішаної форми навчання. Зразки пагонів голонасінних, шишок голонасінних; гербарій пагонів покритонасінних в облистяному стані та в безлистому стані; зразки насіння деревних видів. Карти ареалів основних лісотвірних видів. Експозиційні стенди зі зразками пагонів, шишок, насіння. Таблиці, схеми, рисунки, слайди.	11	робота з підручниками, посібниками, матеріалами мережі Інтернет; ілюстрація, демонстрація, виконання самостійних робіт тощо	16

4. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

При оцінюванні за освітнім компонентом використовується безперервне оцінювання – це поєднання сумативного та інформативного оцінювання. Безперервне оцінювання застосовується з метою встановлення зворотного зв'язку зі студентом та сумативного оцінювання з фіксуванням оцінок. Обов'язковою умовою є, щоб метод оцінювання дозволяв перевірити досягнуті чи ні встановлені результати навчання.

5.1. Сумативне оцінювання

Сумативне оцінювання – підбиває підсумки навчальної діяльності у певний момент часу, зазвичай у кінці модулів (модуля 1, модуля 2), СРС, атестація та іспит. Сумативне оцінювання можна описати, як оцінювання по закінченні курсу, яке дозволяє визначити рівень досягнень студента, що підсумовує певний етап навчання.

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№ Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання (зазначити номер тижня, на якому буде проведено оцінювання)
Іспит		
Тести множинного вибору на відповідність або письмово-модульна контрольна робота (Модуль 1)	30 балів / 30%	До 7 тижня
Тести множинного вибору на відповідність (проміжна атестація)	15 балів / 15%	До 8 тижня
Тести множинного вибору на відповідність або письмово-модульна контрольна робота (Модуль 2)	25 балів/25%	До 15 тижня

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадо- вільно	Задо- вільно	Добре	Відмінно
	кількість балів за:			
	іспит			
Тести множинного вибору на відповідність або письмова модульна робота (Модуль 1)	0-23	24-28	29-35	36-40
Тести множинного вибору на відповідність	0-9	10-11	11-12	13-15
Тести множинного вибору на відповідність або письмова модульна контрольна робота (Модуль 2)	0-24	28-34	35-41	42-45
Разом за семестр	0-59	60-74	75-89	90-100

5.2. Формативне оцінювання:

Формативне оцінювання є джерелом інформації про успішність засвоєння результатів навчання як для викладачів, так і для самого здобувача. Формативне оцінювання, як правило, проводиться в ході вивчення ОК. Результати виконання здобувачами оціночних завдань допомагають викладачу при прийнятті рішень щодо характеру подальшого навчання.

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Письмове опитування після вивчення тем зі зворотнім зв'язком від викладача	15 хв. в кінці заняття при завершенні вивчення теми
2.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над ситуаційними задачами протягом занять	наступне заняття після вивчення нової теми
3.	Підсумковий тестовий контроль зі зворотнім зв'язком від викладача	в кінці кожного вивченого модуля
4.	Невеликі тести (до 5 хв)	щотижнево, наприкінці практичного заняття
5.	Захист практичних робіт	щотижнево, упродовж семестру
6.	Обговорення обраних шляхів розв'язання обраної проблеми.	щотижнево, упродовж семестру
7.	Спостереження за здобувачем у процесі виконання завдання.	щотижнево, упродовж семестру
8.	Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань	щотижнево, упродовж семестру

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

Білоус В.І. Садово-паркове мистецтво: коротка історія розвитку та методи створення художніх садів.-К.: Наук. світ, 2001.-299 с.
 Жирнов А.Д., Пушкар В.В. Композиційні прийоми формування насаджень в ландшафтах міст: навч. посібник/ -ДАКККиМ,2002.-69 с.
 Жирнов А.Д. Ландшафтна архітектура та дизайн: система композицій у ландшафтному проектуванні (авторська лекція й електронна презентація). Частина 2 . - К.:НАКККиМ, 2015.-36с
 Кучерявий В.П. Історія ландшафтної архітектури : підручник– Львів : Новий Світ-2000, 2018. – 702 с.
 Крижанівська Н.Я. Основи ландшафтного дизайну: підр. – К. : Ліра-К, 2009. – 218 с.
 Білоус В.І. Садово-паркове мистецтво: коротка історія розвитку та методи створення художніх садів.– Київ : Науковий світ, 2001. – 299 с.
 Шпагин В.Ф. Лекції з історії світового дизайну садів: у пошуках балансу архітектури і природи: навч. посібник – К: Логос , 2012. – 120 с. Озеленення населених місць: підручник. – 2-ге вид.

6.2. Додаткові джерела

Кучерявий В.П. Озеленення населених місць: підручник. – 2-ге вид. – Львів : Світ, 2008. – 456 с.
 Галкін С.І., Левандовська С.М., Черняк В.М. Державний дендрологічний парк "Олександрія" НАН України: словник-довідник. – Біла Церква : Дельфін, 2014. – 129с.
 Білоус В.І. Декоративне садівництво (основи квітництва, дендрології та озеленення) : підручник. – Умань, 2005. – 296 с
 Клименко Ю. О. Тенденції зміни деревної рослинності київських парків, створених на базі лісів із сосни звичайної // Інтродукція рослин. – 1999. 2. – С. 110–117.
 Кузнецов С. І., Левон Ф. М., Пушкар В. В. Асортимент дерев, кущів, ліан для озеленення в Україні. – К.: ЦП Компрінт, 2014. –256 с

6.4. Електронні ресурси

ARS-GRIN [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ars-grin.gov/>
 IT IS [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.itis.gov/>

Бібліотека українських підручників URL: <http://pidruchniki.ws/>

Відкрита електронна архітектурно-будівельна бібліотека <http://books.totalarch.com>

Державна наукова архітектурно-будівельна бібліотека імені В.Г. Заболотного URL: <http://dnabb.org/>

Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Репозитарій Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв України URL: <http://elib.nakkkim.edu.ua/>

6.5. Програмне забезпечення

Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання (Moodle), Інтернет-опитування (Kahoot, LearningApp), тощо